

Jak se staví větrná elektrárna v Česku. Vítejte ve Stříbře!

Žádný člověk asi nebude protestovat proti rozšiřování obnovitelných zdrojů. Ovšem pouze do okamžiku, než se začne stavět větrná farma kousek od jeho domu. Proč se lidé větrníků obávají a jaké názory panují v Česku? Liší se nějak od názorů "zelenějších" Rakušanů? Jak se připravuje stavba větrných elektráren ve Stříbře?

30. 12. 2008 | Jana Poncarová

Ve zkratce:

Podle výzkumu zabývajícího se postojem české veřejnosti k větrníkům dokáže přímá zkušenost s jejich provozem změnit negativní pohled občanů na ně. Svoji roli v této oblasti hraje především míra informovanosti a typ informačního zdroje. Ve Stříbře nedávno proběhla zajímavá informační kampaň pro i proti větrníkům. Nakolik bude úspěšná?

Země Evropské unie si stanovily ambiciózní cíl **zvýšit do roku 2020 podíl obnovitelných zdrojů energie na 20 %**. Pro Českou republiku z této dohody vyplynula povinnost zvýšit podíl **obnovitelných zdrojů** ze 6 na 13 %.

„Přímá zkušenost s větrníky a osobní ekonomický prospěch zvyšují ochotu občanů akceptovat je v okolí svého bydliště.“

Jednou z možností jak navýšit podíl **obnovitelných zdrojů energie** je podpořit výstavbu **větrných elektráren**. Do konfliktu se zde ale dostává celosvětová **potřeba zvyšovat obnovitelné zdroje energie** s **odporem místních obyvatel**, v jejichž okolí mají být větrníky instalovány.

Ačkoli Česká republika nepatří mezi země, jež disponují **významným větrným potenciálem**, elektrárenská společnost ČEZ plánuje do větrné energetiky investovat do roku 2020 asi 20 miliard Kč. Jedním z prvních velkých větrných projektů ČEZ je výstavba větrného parku ve Stříbře. Přestože Stříbrsko neleží v horských oblastech, ČEZ si ho pro stavbu větrníků přesto vybral. **Podle společnosti lze totiž díky technologickému pokroku stavět elektrárny i v méně větrných oblastech.**

Více o větrné energii na Nazeleno

- [Větrná energie v České republice](#)
- [Malá větrná elektrárna. vyplatí se?](#)
- [Alternativní energie roste, ne z větru](#)
- [Větrné elektrárny a veřejné mínění](#)
- [Neúspěšné referendum ve Stříbře](#)

ČEZ se ve Stříbře setkává s částečnou nevolí obyvatel a jejich **negativním pohledem na větrné elektrárny**. Ve městě se počátkem roku 2009 chystá místní referendum, v němž budou občané o větrnicích hlasovat.

Jak větrníky vnímá česká veřejnost?

Otázkami vnímání a postoje české veřejnosti k větrným elektrárnám se zabýval nedávno realizovaný (a v ČR ojedinělý) výzkum, jenž **analyzoval sociálně-geografické vnímání a postoje veřejnosti k větrným elektrárnám**. Výzkum byl proveden Ústavem geoniky Akademie věd ČR v červenci a srpnu 2008. Cílovou skupinu tvořili obyvatelé České republiky, kteří již měli praktickou zkušenost s větrnými elektrárnami.

Narušení krajinného rázu považují respondenti za největší problém větrných elektráren

Jednou z výzkumných otázek bylo, do jaké míry se liší současné vnímání a postoje lidí od předešlých obav a očekávání, tj. **zda a jak se jejich postoj k větrníkům změnil po přímé a nezprostředkované zkušenosti s nimi**. Výzkum se mj. soustředil na zodpovězení toho, jaké zdroje informací měli/mají obyvatelé k dispozici a jak tyto zdroje ovlivňují jejich pohled na větrné elektrárny.

Přímá zkušenost rozbíjí obavy

Výzkum přinesl zajímavé závěry, jež potvrdily výsledky obdobných šetření prováděných v zahraničí. Ukázalo se, že **podpora občanů po jednom až třech letech zkušeností s provozem větrníků byla vyšší než v době plánování projektu**. Zajímavostí je, že velká část odpůrců větrných elektráren pocházela ze vzdálenějších obcí a lidé žijící v blízkosti větrníků prokazovali menší míru vnímání negativních vlivů, tj. i menší odpor k výstavbě.

Jedním ze závěrů tohoto výzkumu tedy je, že **míra podpory větrných elektráren se zvyšuje na základě osobní a přímé zkušenosti s jejich provozem**.

Neinformovanost podporuje negativní stanoviska

[Větrné elektrárny](#) jsou často opředeny různými mýty způsobenými neinformovaností a komunikačními šumy. Tato skutečnost zvyšuje obavu a strach z instalace větrníků u české veřejnosti.

Obyvatelé se před instalací větrných elektráren nejvíce obávají těchto jevů: narušení krajinného rázu, odlétávající led, rušení TV signálu, hlučnost, infrazvuk, rušení zvěře, usmrcení ptáků, snížení atraktivnosti lokality pro turisty a pokles ceny nemovitostí.

Lidé na Stříbrsku se obávají, že jim větrníky vyrostou přímo za domy

Výzkum ukázal, že po přímé zkušenosti s provozem elektráren se tyto obavy ve většině případů nepotvrdily a vnímání negativních vlivů ze strany občanů kleslo. Výrazný pokles byl zaznamenán např. v oblasti rušení TV signálu, hlučnosti, infrazvuku, usmrcení ptáků či odlivu turistů.

Nejvíce respondentům však vadí před i po instalaci větrníků narušení krajinného rázu.

Obnovitelné zdroje krok za krokem

- [Kdy mají obnovitelné zdroje smysl?](#)
- [Větrná energie v České republice](#)
- [Proč solární energie?](#)
- [Praktická využitelnost sluneční energie](#)
- [PRAXE: Solární systém na ohřev vody](#)

Záleží na typu informačního kanálu

To, zda občané byli pro či proti větrníkům značně ovlivňoval i informační zdroj. Nejnižší procento podporovatelů bylo ve skupině osob, která informace získávala zprostředkovaně od svých známých, sousedů či od rodiny. Nejvyšší míru podpory naopak vykazovali obyvatelé, kteří **byli o větrných elektrárnách informováni přímo od developerské firmy či si našli informace na internetu.**

Pro porovnání uvádíme nejzásadnější argumenty odpůrců i příznivců větrné energetiky v ČR a v Rakousku:

Výzkum: argumenty pro výstavbu větrných elektráren	
Česká republika	Rakousko
Finance pro obec 39 %	Ekologická (čistá) energie 60 %
Ekologická (čistá) energie 30 %	Levnější než energie 15 %
Lepší než atom 22 %	Nevadí (nevidí je) 15 %
Atrakce – ozvláštnění krajiny 8 %	Ekonomické výhody pro obec 2 %
Lepší než atom 7 %	Jiný důvod 1 %
Jiný důvod 1 %	---

Výzkum: argumenty proti výstavbě větrných elektráren

Česká republika	Rakousko
Narušení krajiny 63 %	Narušení krajiny 63 %
Hluk 18 %	Nebude levnější elektřina 16 %
Žádný prospěch pro obec 13 %	Žádný prospěch pro obec 10 %
Neekonomičnost 5 %	Hluk 8 %
Jiný důvod 1 %	Jiný důvod 5 %

Zdroj: Frantál, Bohumil. Sociálně-geografická analýza vnímání a postojů veřejnosti k VTE v ČR. Ústav geoniky Akademie věd ČR, Oddělení environmentální geografie. Příspěvek z konference [Větrná energie](#) v ČR 2008 (23. října 2008, Praha).

Ekonomický užitek zvyšuje procento podporovatelů

Zajímavé je, že v otázce **výstavby větrných elektráren může smýšlení obyvatel ovlivnit ekonomický faktor**, tj. to, zda občané budou mít z výstavby větrníků nějaký (přímý) užitek.

Výzkum došel k závěru, že téměř **polovina odpůrců by souhlasila s výstavbou větrných elektráren ve svém okolí za situace**, kdy by z toho oni měli **ekonomický přínos** (např. levnější [elektřinu](#)). To poukazuje na skutečnost, že existuje pouze necelých 15 % zásadových odpůrců větrných elektráren.

ČEZ plánuje postupný útlum výroby v uhelných elektrárnách v závislosti na jejich končící životnosti

Na základě výsledků výzkumu můžeme shrnout, že mezi klíčové aspekty, které ovlivňují vnímání větrníků místními obyvateli, patří míra informovanosti včetně pozitivních příkladů fungování, otevřená a efektivní komunikace mezi developerem a obyvateli, která dává občanům možnost podílet se v rozhodovacím procesu, a ekonomický užitek.

Zdroj: <http://www.nazeleno.cz/energie/vetrna-energie/jak-se-stavi-vetrna-elektrarna-v-cesku-vitejte-ve-stribre.aspx>